

Német Nemzetiségi Önkormányzat Mór
Mór
Szent I. tér 6.
8060

ÉVES ELLENŐRZÉSI JELENTÉS

2019.

Készítette: Laki Csabáné

belső ellenőr: 5114200

Erdei Ferenc

Német Nemzetiségi Önkormányzat Mór

Elnök

dr. Kovács Zoltán

Mór Városi Önkormányzat
Jegyzője

Mór, 2020. február 5.

Vezetői összefoglaló

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvénynek (továbbiakban: Áht.), valamint a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011.(XII.31.) Korm. rendeletnek megfelelően a költségvetési szervek kötelesek belső ellenőrzési rendszert működtetni abból a célból, hogy a szervezet vezetője számára bizonyosságot nyújtsanak az általa kiépített és működtetett belső kontrollrendszerek megfelelőségét illetően.

A Német Nemzetiségi Önkormányzat Mór belső ellenőrzése a vonatkozó jogszabályi előírások (Áht., Bkr., MÖtv, Nek. tv..) SzMSz, együttműködési megállapodás, a belső ellenőrzés szakmai gyakorlatának nemzetközi normái (NORMÁK), illetve az önkormányzat elnöke által adott utasítás alapján:

- ellenőrzést végzett az önkormányzatnál, a polgármesteri hivatalnál az önkormányzat működésével kapcsolatos feladatokra vonatkozóan;
- ellátta a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és a belső ellenőrzésről (továbbiakban Bkr.) szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet - - által a belső ellenőrzési vezetőre kirótt feladatokat a 22. § (1) – (2) szerint.

Ennek keretén belül a Móri Polgármesteri Hivatal belső ellenőrzési kézikönyve kiegészítésre került 2014.01.01. napjával, a 2.2.2. A költségvetési szerv belső ellenőrzési tevékenységének tartalma más szerveknél bekezdése - az **„érintett szervek felsorolása”** - a Német Nemzetiségi Önkormányzat Mórral. A belső ellenőrzés kockázatelemzéssel alátámasztottan a 2019. évi belső ellenőrzési terv kidolgozását elvégezte, továbbá kialakította és működtette a Bkr. 50. §-ban meghatározott nyilvántartást.

A Német Nemzetiségi Önkormányzat Mór Képviselő-testülete a 140/2018.(XI.27.) határozatával elfogadta a Német Nemzetiségi Önkormányzat Mór 2019. évi éves belső ellenőrzési tervét.

A Német Nemzetiségi Önkormányzat Mór Képviselő-testülete Mór Városi Önkormányzat 2017.-2020. évi Stratégiai Belső Ellenőrzési Tervét a 90/2016. (X.27.) NNÖM. sz. határozatával fogadta el.

Írásba rögzítésre került a lefolytatott vizsgálatához kapcsolódó ellenőrzési program, illetve a megállapításokat, javaslatokat tartalmazó jelentés. Az érintettek tájékoztatása a vizsgálat tapasztalatáról minden esetben megtörtént.

A belső ellenőrzés a vizsgálatról megfelelő tartalmú nyilvántartást vezet, illetve az ellenőrzés dokumentumait 10 évig megőrzi.

A 2019. évben lefolytatott ellenőrzés éves összefoglaló jelentése a (Bkr.) 48. §, illetve a Pénzügyminisztérium által közzétett iránymutatás alapján készült el.

Tartalomjegyzék

I. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása önértékelés alapján	
I.1. Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése .	
I.1.1. A tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési terv teljesítése, az ellenőrzések összesítése	
I.1.2. Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett jelentések száma és rövid összefoglalása	
I.2. A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása.....	
I.2.1. A belső ellenőrzési egység(ek) humánerőforrás-ellátottsága.....	
I.2.2. A belső ellenőrzési egység és a belső ellenőrök szervezeti és funkcionális függetlenségének biztosítása.....	
I.2.3. Összeférhetlenségi esetek	
I.2.4. A belső ellenőri jogokkal kapcsolatos esetleges korlátozások bemutatása.....	
I.2.5. A belső ellenőrzés végrehajtását akadályozó tényezők	
I.2.6. Az ellenőrzések nyilvántartása.....	
I.2.7. Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatok.....	
I.3. A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása.....	
II. A belső kontrollrendszer működésének értékelése ellenőrzési tapasztalatok alapján	
II.1. A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok.....	
II.2. A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése	
III. Az intézkedési tervek megvalósítása	

I. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása önértékelés alapján

A 2019. évi ellenőrzési feladat az ellenőrzésre vonatkozó stratégia (ellenőrzés célja, módszere, tárgya, terjedelme, ellenőrzött időszak) és az azt megalapozó azonosított kockázati tényezők figyelembe vételével került meghatározásra az önkormányzat ellenőrzési tevékenységét meghatározó jogszabályi előírásoknak megfelelően. Az írásos jelentésen kívül az esetleges hiányosságok pótlására, javítására a helyszínen szóban is segítő szándékú javaslatot is tett az ellenőrzés.

A 2019. évi belső ellenőrzés kiterjedt:

Az ellenőrzés célkitűzése, tárgya meghatározásában foglaltak alapján a vizsgált időszak vonatkozásában az operatív gazdálkodás szabályszerűségének ellenőrzésére, a gazdálkodást érintő szabályzatok, illetve a kötelezettségvállalás, szakmai teljesítés igazolás, utalványozás, ellenjegyzés, érvényesítés során alkalmazott eljárásrend alapján.

Tervezett ellenőrzés tárgya:

Operatív gazdálkodás szabályszerűségének vizsgálata

Az ellenőrzési feladat ellátása során a belső szabályszerűségi típusú ellenőrzést végezték.

Az ellenőrzés tárgyát az összeállított ellenőrzési program részletesen tartalmazta.

Szabályszerűségi típusú ellenőrzés

- Operatív gazdálkodás szabályszerűségének vizsgálata

I.1. Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése

I.1.1. A tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési terv teljesítése, az ellenőrzések összesítése

2019. évi éves belső ellenőrzési terv alapján a következő belső ellenőrzési feladatot kellett végrehajtani:

- Operatív gazdálkodás szabályszerűségének vizsgálata

Tárgy	Cél	Módszer
Operatív gazdálkodás szabályszerűségének vizsgálata	Az operatív gazdálkodás (kötelezettségvállalás, szakmai teljesítés igazolás, utalványozás, pénzügyi ellenjegyzés, érvényesítés) során a törvényi előírások, valamint a belső szabályzatban foglaltak betartása, érvényesítése	Az ellenőrzés során alkalmazott módszerek: Dokumentumokon alapuló ellenőrzés

- Elmaradt ellenőrzések:

2019. évi éves belső ellenőrzési tervben foglalt valamennyi ellenőrzés megtörtént.

- Soron kívüli ellenőrzések:

Soron kívüli ellenőrzésre nem került sor.

- Terven felüli ellenőrzések:

Terven felüli ellenőrzésre nem került sor.

I.1.2. Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett jelentések száma és rövid összefoglalása

Eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság az ellenőrzött területtel kapcsolatban nem merült fel.

<i>Ellenőrzés tárgya</i>	<i>Ellenőrzés során tett megállapítás(ok)</i>	<i>Esettípus</i>	<i>Státusz</i>

I.2. A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása

I.2.1. A belső ellenőrzési egység(ek) humánerőforrás-ellátottsága

A belső ellenőrzési feladatokat a Móri Polgármesteri Hivatal szervezeti egységén belül köztisztviselői jogviszonyban foglalkoztatott függetlenített belső ellenőre látja el a Mór Városi Önkormányzat Képviselő-testülete által elfogadott (18/2019. (I.30.) sz. Kt. hat.) együttműködési megállapodás alapján. A belső ellenőr a költségvetési szerveknél belső ellenőrzési tevékenységet végzők nyilvántartásáról és kötelező szakmai továbbképzéséről szóló 18/2009. (X.6.) PM rendelet (2011.08.04. napjától hatályát veszítette), a 28/2011. (VIII.3.) NGM rendelet alapján az államháztartásért felelős miniszter által vezetett hatósági nyilvántartásba, regisztrálásra került, és a költségvetési szerveknél belső ellenőrzési tevékenység folytatásához szükséges engedéllyel rendelkezik. A belső ellenőr az Áht. 70.§ (4)-(5) bekezdésében előírt engedéllyel rendelkezik.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Képzési, Egészségügyi és Kulturális Intézete az ÁBPE MKK keretében biztosítja a jogszabályban előírt továbbképzési lehetőségeket.

2019. évben teljesített továbbképzés az ÁBPE MKK keretében:

19IIBUDEUBE-01 / ÁBPE-továbbképzés II. - Uniós támogatások ellenőrzése

Informatikai továbbképzés: -

Egyéb képzések: a könyviteli szolgáltatást végzők kötelező szakmai továbbképzése (mérlegképes könyvelői továbbképzés)Kötelező szakmai továbbképzés:

Nemzeti Közszolgálati Egyetem Vezető- és Továbbképző Intézete

- A pszichológia szerepe a korrupciómegelőzésben: Szemelvények a korrupció pszichológiájából
- Integritás-alapismeretek

I.2.2. A belső ellenőrzési egység és a belső ellenőrök szervezeti és funkcionális függetlenségének biztosítása

A belső ellenőri feladatok ellátása a Móri Polgármesteri Hivatal szervezeti egységén belül foglalkoztatott belső ellenőr alkalmazásával történik. A belső ellenőrzés helye a szervezeti hierarchiában megfelelő, a funkcionális függetlensége biztosított.

A Bkr. 19.§ (1) a belső ellenőr funkcionális függetlensége a 2019. évben mind az ellenőrzési program elkészítése, végrehajtása, következtetések és ajánlások kidolgozása, ellenőrzési jelentés elkészítése során biztosított volt.

A belső ellenőr nem vett részt a Német Nemzetiségi Önkormányzat Mór operatív működésével kapcsolatos feladatok ellátásában (pl.: az Önkormányzat működésével kapcsolatos döntések meghozatala, bármely végrehajtási, irányítási tevékenységben, pénzügyi tranzakciók kezdeményezése vagy jóváhagyása vagy kötelezettség vállalása).

A belső ellenőrzés tevékenysége során független, külső befolyástól mentesen, pártatlanul és tárgyilagosan végezte munkáját.

I.2.3. Összeférhetetlenségi esetek

Összeférhetetlenségi eset a 2019. évi belső ellenőrzés során nem merült fel.

I.2.4. A belső ellenőri jogokkal kapcsolatos esetleges korlátozások bemutatása

A Bkr. 25.§ pontjaiban megfogalmazott jogosultságokkal kapcsolatos problémák, korlátozások a tárgyévben nem merült fel.

I.2.5. A belső ellenőrzés végrehajtását akadályozó tényezők

Az ellenőrzés végrehajtását, lezárását akadályozó tényező nem merült fel.

I.2.6. Az ellenőrzések nyilvántartása

A belső ellenőrzési vezető köteles az elvégzett belső ellenőrzésekről nyilvántartást vezetni. A 2019. évi belső ellenőrzés nyilvántartása a Bkr. 50. § (2) foglalt kötelező elemeket (ellenőrzés azonosítója, ellenőrzött szerv, szervezeti egység megnevezése, ellenőrzés tárgya, ellenőrzés kezdetének, lezárásának időpontja, ellenőrzés lefolytatásában részt vett belső ellenőr, vizsgált időszak, intézkedési terv készítésének szükségessége) tartalmazza. A nyilvántartás vezetése elektronikus felületen történt.

I.2.7. Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatok

A belső ellenőrzéssel szemben alapvető elvárás, hogy tárja fel az esetleges szabálytalanságokat, a belső kontroll alkalmazásának következtében alacsonyabb kockázati tényezők jelenjenek meg.

Az ellenőrzések során továbbra is kiemelten kell kezelni:

- a belső kontroll rendszerek működtetését, fejlesztését a külső tényezők változásának függvényében,
- a jogszabályi előírásoknak megfelelő szabályozottságot.

Az ellenőrzési tevékenység fejlesztése érdekében, szükséges az utóellenőrzések gyakoriságát növelni. A gazdaságosság, hatékonyság, eredményesség növelése, javítása érdekében célszerű a tanácsadói tevékenység fokozása, az ellenőrzési lefedettség növelése.

I.3. A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása

Tanácsadói tevékenység a 2019. évre vonatkozóan nem történt.

<i>Tárgy</i>	<i>Eredmény</i>
A tanácsadás címe, tárgya	A tanácsadás eredményeinek rövid bemutatása.

II. A belső kontrollrendszer működésének értékelése ellenőrzési tapasztalatok alapján

II.1. A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok

A belső kontroll egy összetett folyamat, amelyet egy szervezet vezetése és a képviselő-testület tagjai valósítanak meg, valamint folyamatosan alkalmazkodik a szervezetet érintő változásokhoz. A kontrollok lényege, hogy nem egyszeri ellenőrzési tevékenységet jelentenek, hanem folyamatokat, „kontrollpontok” alkalmazását.

A belső kontrollrendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, melyek alapján az önkormányzat érvényesíti a feladatai ellátására szolgáló előírásokkal, a vagyonnal való szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás követelményeit.

<i>Vizsgálat címe</i>	<i>Megállapítás</i>	<i>Javaslat</i>
Ellenőrzés címe: Operatív gazdálkodás szabályszerűségének ellenőrzése című vizsgálatához	- Mór Városi Önkormányzat Képviselő-testülete és a Német Nemzetiségi Önkormányzat Mór között létrejött együttműködési megállapodást, Mór Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a 18/2019. (I.30.) Kt. határozattal, míg a Német Nemzetiségi Önkormányzat Mór a 3/2019. (I.29.) határozattal hagyták jóvá. Az együttműködési megállapodás tartalmazza, hogy a kötelezettségvállalással, ellenjegyzéssel, érvényesítéssel, teljesítés igazolással és az utalványozással kapcsolatos szabályokat, belső eljárásrendet a	

<p>Pénergazdálkodással kapcsolatos kötelezettségvállalás, utalványozás, érvényesítés és ellenjegyzés hatásköri rendjéről szóló szabályzat rögzíti.</p> <p>- A Német Nemzetiségi Önkormányzat Mór számviteli politikája a pénzügyi-gazdálkodási szabályokról szóló jegyzői utasítás - Mór Város Jegyzője a 14/2017. (VII.17.) utasítása – 2017. július 17 napjától hatályos.</p> <p>A Pénergazdálkodással kapcsolatos kötelezettségvállalás, utalványozás, érvényesítés és ellenjegyzés hatásköri rendjéről szóló szabályzat része a 14/2017. (VII.17.) jegyzői utasításnak.</p> <p>Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII.31.) kormányrendelet (továbbiakban: Ávr.) alapján kialakították, szabályozták a pénergazdálkodással kapcsolatos jogköröket és részben kijelölték a pénergazdálkodással kapcsolatos jogkörök gyakorlására jogosult személyeket.</p> <p>A hatályos utasítás nem tartalmazza a pénergazdálkodással kapcsolatos jogkörök gyakorlására jogosultak aláírásait.</p> <p>Az együttműködési megállapodás és a Pénergazdálkodással kapcsolatos kötelezettségvállalás, utalványozás, érvényesítés és ellenjegyzés hatásköri rendjéről szóló szabályzat több vonatkozásban egymásnak ellentmondó előírásokat tartalmaz. Az erre vonatkozó megállapításokat, a szabályzat helytelen jogszabályi hivatkozásait az ellenőrzési jelentés részletesen tartalmazza.</p> <p>- A Pénergazdálkodással kapcsolatos kötelezettségvállalás, utalványozás, érvényesítés és ellenjegyzés hatásköri rendjéről szóló szabályzat 2. számú melléklete tartalmazza az Ávr. 60.§ (3) bekezdésben előírt „A kötelezettséget vállaló szerv a kötelezettségvállalásra, pénzügyi ellenjegyzésre, teljesítés igazolására, érvényesítésre, utalványozásra jogosult személyekről és aláírás-mintájukról” nyilvántartást, nem vezették.</p> <p>A személyi változásokból eredő módosításokat nem vezették át, olyan köztisztviselők érvényesítettek, utalványoztak, akiknek erre nem volt jogosultságuk.</p> <p>Az Ávr. 60.§ (2) bekezdésben előírt összeférhetlenség mind a házipénztár pénzkezelése, mind a fizetési számlán lévő számlapénz kezelése során megállapítható volt.</p> <p>- Mór Városi Önkormányzat 2019. január 1 napján csatlakozott az Önkormányzati ASP rendszerhez. A vizsgált időszak - (2019.01.01.-2019.03.31.) – vonatkozásában több helyen jogszabályt sértett a gazdálkodási szakrendszernél alkalmazott operatív gazdálkodás eljárásrendje mind a fizetési számlán lévő számlapénz kezelése, mind a házipénztár pénzkezelése során.</p>	<p>Együttműködési megállapítás felülvizsgálata, módosítása.</p> <p>A Pénergazdálkodással kapcsolatos kötelezettségvállalás, utalványozás, érvényesítés és ellenjegyzés hatásköri rendjéről szóló szabályzat felülvizsgálata, módosítása.</p> <p>A nyilvántartás felülvizsgálata, módosítása.</p> <p>Az Ávr. 60.§ (2) bekezdés szerinti összeférhetlenség megszüntetése.</p>
--	---

II.2. A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése

A belső kontrollrendszert, mint fogalmat az Áht. 69. § (1) bekezdése az alábbi megfogalmazásban határozza meg:

69. § (1) A belső kontrollrendszer a kockázatok kezelése és tárgyilagos bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer, amely azt a célt szolgálja, hogy megvalósuljanak a következő célok:

- a) a működés és gazdálkodás során a tevékenységeket szabályszerűen, gazdaságosan, hatékonyan, eredményesen hajtsák végre,*
- b) az elszámolási kötelezettségeket teljesítsék, és*
- c) megvédjék az erőforrásokat a veszteségektől, károktól és nem rendeltetésszerű használattól.*

A költségvetési szervek belső kontrollrendszerének részletes szabályozását a Bkr. 3 § - 10. §- ai tartalmazzák, mely szerint a belső kontroll rendszer 5 eleme:

1. Kontrollkörnyezet
2. Integrált Kockázatkezelési rendszer

3. Kontrolltevékenységek
4. Információs és kommunikációs rendszer
5. Nyomon követési rendszer (monitoring)

A Költségvetési szerv vezetője ennek értelmében olyan kontrollkörnyezetet alakít ki melyben:

- világos szervezeti struktúra
- egyértelmű felelősségi, hatásköri viszonyok és feladatok
- meghatározott etikai elvárások a szervezet minden szintjén,
- átlátható humanerőforrás-kezelés.

Az önkormányzat és a költségvetési szervek működésében rejlő kockázatos területek kiválasztása érdekében a kockázatkezelés, azaz objektív kockázatelemzési módszer valamennyi folyamat vonatkozásában nem minden esetben került alkalmazásra.

A kontrolltevékenység lehetőséget biztosít a kockázatok kezelésére, valamint a szervezet céljainak eléréséhez.

Az információs és kommunikációs rendszer kialakítása, működtetése hatékonynak és megbízhatónak ítéli meg az ellenőrzés. A döntések meghozatalára vonatkozó információk megfelelő, időben rendelkezésre állnak az érintett személyek könnyen hozzájuthatnak.

Nyomon követési rendszer (Monitoring), mely a szervezet tevékenységének a célok megvalósításának nyomon követését biztosító rendszer, az operatív tevékenysége során megvalósuló folyamatos és eseti nyomon követésből, valamint operatív tevékenységektől függetlenül működő belső ellenőrzésből állhat.

A Bkr. 7.§ (4) bekezdése értelmében a költségvetési szerv vezetője integrált kockázatkezelési rendszer koordinálására szervezeti felelőst jelöl ki. 2016. október 1 napjától a szervezeti felelős nem került kijelölésre.

III. Az intézkedési tervek megvalósítása

Az intézkedési tervvel kapcsolatos előírásokat a Bkr. 45. § rendelkezései az irányadóak.

A 2019. évet érintő ellenőrzés során a belső ellenőrzés, intézkedési terv kidolgozását javasolta. Az intézkedési tervet (1/734-14/2019. iktatási szám) az érintettek elkészítették, Mór Városi Önkormányzat Jegyzője jóváhagyta.

A 2019. évi belső ellenőrzés javaslataira megalkotott intézkedési terv megvalósításáról szóló beszámolót, tájékoztatásul meg kell küldeni az ellenőrzés részére a Bkr. 46.§ (1) bekezdés értelmében *„intézkedési tervben meghatározott legutolsó határidő lejártát követő 8 napon belül..”* kötelezett az érintett szerv/szervezeti egység vezetője.